

BBD-001-014404 Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) (CBCS) Examination

July - 2021

Sanskrit : Paper-ECT-5

(Alankar Shastra)

(Old Course)

- (१) आनन्दवर्धन विरचितं ध्वन्यालोकः उद्योत-१
(२) कुन्तक विरचितं वक्रोक्तिजीवितम् - उन्मेष-१

Faculty Code : 001

Subject Code : 014404

Time : 2½ Hours]

[Total Marks : 70

- १ नीयेनाभांथी कोर्षपश भे कारिका स्पष्ट समझावो : १४
- 1 Explain fully any two of the following Karikas : 14
- (१) काव्यस्यात्मा स एवार्थस्तथा चादिकवेः पुरा ।
क्रौञ्चद्वन्द्ववियोगोत्थः शोकः श्लोकत्वमागतः ॥
- (२) आलोकार्थी यथा दीपशिखायां यत्नवान् जनः ।
तदुपायतया तद्वदर्थे वाच्ये तदादृतः ॥
- (३) मुख्यां वृत्तिं परित्यज्य गुणवृत्त्याऽर्थदर्शनम् ।
यदुद्दिश्य फलं तत्र शब्दो नैव सखलद्रतिः ॥
- (४) यत्रार्थः शब्दो वा तमर्थमुपसर्जनीकृतस्वाथौ ।
व्यङ्क्तः काव्यविशेषः स ध्वनिरिति सूरिभिः कथितः ॥
- २ नीयेनाभांथी कोर्षपश भे कारिका स्पष्ट समझावो. १४
- 2 Explain fully any two of the following Karikas : 14
- (१) साहित्यमन्योः शोभाशालितां प्रति काव्यसौ ।
अन्यूनानतिरिक्तत्वमनोहारिण्यवस्थितिः ॥
- (२) शब्दार्थौ सहितौ वक्रकविव्यापारशालिनि ।
बन्धे व्यवस्थितौ काव्यं तद्विदाह्लाद कारिणि ॥

- (३) वाच्यवाचक सौभाग्यलावण्य परिपोषकः ।
व्यापारशाली वाक्यस्य विन्यासो बन्ध उच्यते ॥
- (४) इत्युपादेयवर्गेऽस्मिन् यदर्थं प्रतिभा कवेः ।
सम्यक् संरभते तस्य गुणः सौभाग्यमुच्यते ॥

- ३ आनन्दवर्धनना ध्वन्यालोकना प्रथम उद्योतभां वर्णविव विषयोनी समीक्षा करो. १४
- 3 Evaluate the topics narrated in the 'प्रथमः उद्योतः' of the 14
'ध्वन्यालोकः' of आनन्दवर्धन.

अथवा / OR

- ३ अलंकारशास्त्रना ध्वन्यालोक अक शकवर्ती ग्रंथ छे. यर्या करो. १४
- 3 'ध्वन्यालोक' is Pioneer work in the history of Poetics. – 14
Discuss.

- ४ कुन्तकनुं काव्यशास्त्रभां प्रदान भूलवो. १४
- 4 Evaluate the contribution of 'कुन्तक' to the Sanskrit Poetics. 14

अथवा / OR

- ४ वक्रोक्ति जिवितना उन्मेष-१ना आधारे वक्रताना छ प्रकारोनी यर्या करो. १४
- 4 Discuss the six types of 'वक्रता' as depicted in the first 14
उन्मेष of वक्रोक्ति जीवितम्.

- ५ नीयेनाभांथी कोर्यपश भे पर टूकनोध लपो : १४
- 5 Write short notes on any two of the following : 14

- (१) अलङ्कारेषु ध्वनेरन्तभाव निषेधः ।
(२) आनन्दवर्धनस्य काव्यलक्षणम् ।
(३) कुन्तकस्य मार्ग निरूपणम् ।
(४) कुन्तकनुं काव्य अंगेनुं लक्षश.
(4) Definition of Poetry by कुन्तक ।